

Habasi Andras

ERDELYI MÚZEUM-EGYESÜLET
Orvos- és Gyógyszerésztudományi
Szakosztály

Orvostudományi Értesítő

85. kötet, 1. különszám 2012
ISSN 1453-0953

XIX. Tudományos Diákköri Konferencia
2012. március 22-25
Marosvásárhely

The 19th Students' Scientific Conference
March 22-25, 2012
Târgu Mureș

Sesiunea Stiințifică Studentească,
ediția a XIX-a
22-25 martie 2012
Târgu Mureș

Marosvásárhely

8. AZ ALVÁS HIGIÉNIÁJA, KIHATÁSA AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK VISELKEDÉSÉRE
IGIENA SOMNULUI ŞI EFECTUL EI ASUPRA COMPORTAMENTULUI ŞCOLARILOR
SLEEP HYGIENE AND ITS IMPACT ON THE BEHAVIOUR OF JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS

Szerző: Kakas Beáta (MOGYE, ÁOK 6)

Témavezető: Dr. Ábrám Zoltán, egyetemi tanár, MOGYE, Közegészségtani Tanszék

Bevezetés: Az alvás fontos élettévékenység, biztosítja a szervezet regenerálódását, egészségünk megőrzését. Elengedhetetlen a megfelelő szellemi és fizikai tevékenység elvégzéséhez. **Célkitűzés:** Az általános iskolások lefekvési szokásainak, az alvás minőségét befolyásoló tényezőknek, valamint ezek kihatásának tanulmányozása a viselkedésre. **Anyag és módszer:** Összesen 284, V-VIII osztályos diákkal kérdőíves felmérést végeztem, közülük 79 vidéki, 205 pedig városi iskolában tanul. **Eredmények:** A vidékiek 65,82%-a, a városiak 56,09%-a fekszik le 20-22 óra között, miközben a vidékiek 22,78%-a, a városiak 19,02%-a alszik délután. A 20-22 óra közötti lefekvők 42,52%-a, a 22-24 óraiak 51,33%-a, az éjfél után lefekvők 75%-a fogyaszt élelénkítő hatású italt-élelmiszert lefekvés előtt. Megfigyelhető, hogy a jeles tanulók 63,97%-a, míg a közepes tanulók 53,54%-a, az elégséges tanulók 50,14%-a fekszik le 22 óra előtt. Éjszakai tünetek a 22 óra előtti lefekvőknél városban 9,84%-nál, vidéken 1,92%-nál fordulnak elő, majd éjfél után a városiak egyharmadánál. Nappali tünetek a 22 óra előtti lefekvőknél városban 17,38%-nál és vidéken 8%-nál, 22-24 között városban 31,58%-nál és vidéken 17,28%-nál, éjfél után a városiak harmadánál észlelhetők. **Következtetések:** A tanulmányi teljesítmény egyenesen arányos a lefekvési idő koraiságával, a lefekvés előtt fogyasztott élelénkítő hatású italok-élelmiszerek hozzájárulnak a lefekvés eltolódásához, az éjszakai és nappali tünetek gyakorisága egyenesen arányos a lefekvési idő koraiságával.

9. TÁPLÁLTSÁGI ÁLLAPOT FELMÉRÉSE 6-11 ÉVES GYEREKEK KÖRÉBEN

EVALUAREA STĂRII DE NUTRIŢIE A COPILOR CU VĂRSTA CĂPRINSA ÎN TRE 6-11 ANI
EVALUATION OF NUTRITIONAL STATE IN 6-11 YEAR OLD CHILDREN

Szerzők: Lázár Juliánna (MOGYE, ÁOK 6), Sükösd

Andrea Krisztina (MOGYE, ÁOK 6)

Témavezető: Dr. Farkas Evelin, egyetemi adjunktus,

Népegészségügyi és Egészségügyi Menedzsment tanszék

Bevezetés: A gyermekkorú kóros tápláltsági állapot, és ezen belül főként az obezitás prevalenciája ijesztő növekedési tendenciát mutat. Ennek oka multifaktoriális: genetikai, környezeti, pszicho-kulturális illetve szociális. **Célkitűzés:** A gyerekek tápláltsági állapotának, táplálkozási szokásainak, életmódjának felmérése. **Anyag és módszer:**

Egy 14 kérdést tartalmazó kérdőívét állítottam össze, amit 347 1-4 osztályos gyerekek szülei töltöttek ki. Továbbá felmértem a gyerekek tápláltsági állapotát a nem, életkor, testtömeg és magasság paraméterek meghatározása által, egy speciális BMI számoló segítségével. **Eredmények:** A felmért gyerekek csupán 68%-a megfelelő tápláltsági állapotú, 7%-a alultáplált, 12%-a túlsúlyos, 13%-a elhízott. A kérdőív alapján, csupán a gyerekek 50%-a részesült kizárólag anyatejes táplálásban, a diverzifikálás 28,82%-ban történt helyes módon. Az étkezési szokások nagymértékben megfelelőek, viszont a gyerekek 41%-a havonta akár többször étkezik gyorsétkezdébe. Fizikai aktivitást a gyerekek 39,76%-a folytat edzések formájában 14, 14 % soha, illetve csak az iskolában, 46, 1 % játék közben. A családi körrelőzményben 27%-ban jelenik meg az obezitás, 34%-ban a magas vérnyomás 14%-ban a 2-es típusú diabetes mellitus, 12%-ban valamilyen endokrin megbetegedés. **Következtetés:** A rendelkezésemre álló paraméterek, illetve a kérdőív válaszai alapján a felmért gyerekek 32%-a kóros tápláltsági állapotú, ami összefüggésben lehet a kóros családi anamnézissel a nem megfelelő táplálkozási szokásokkal és a hiányos fizikai aktivitással.

10. VÍZOLDÉKONY FAHÉJKIVONAT HATÁSA A KRÓNIKUSAN NIKOTIN KEZELT PATKÁNYOK VÉRLEMEZKÉINEK EIKOZANOID SZINTÉZISÉRE

EFECTUL EXTRACTULUI HIDROSOLUBIL DE SCORTISOARA PE SINTEZA EICOZANOIZILOR TROMBOCITARI IN SOBOLAN TRATAT CRONIC CU NICOTINA

EFFECT OF WATER SOLUBLE CINNAMON EXTRACT ON THE EICOSANOID SYNTHESIS OF THE PLATELETS OF CHRONIC NICOTINE TREATED RATS

Szerzők: Leprán Ádám (SZTE, ÁOK 4), Török Dóra

(SZTE, ÁOK 4), Halász András (SZTE, FOK 4)

Témavezető: Dr. Mezei Zsófia, egyetemi docens, SZTE ÁOK Kóreléltani Intézet

A fahéjkéreg (Cinnamomum cassia) antioxidáns és vérlemezke aktivációt gátló hatóanyagai késleltethetik az atherosclerosis kialakulását, azonban egyes lipidoldékony komponensei allergizáló és toxikus hatásúak. Korábbi kísérleteinkben bebizonyítottuk, hogy a vízdoldékony fahéjkivonat is rendelkezik vérlemezke eikozanoid szintézist és aggregációt gátló hatással. Jelen kísérleteinkben arra kerestük a választ, hogy a vízdoldékony fahéj kivonat képes-e befolyásolni a krónikus nikotin kezelésben részesült patkányok vérlemezkéinek eikozanoid szintézisét. Wistar ♂ patkányok (298±8g) hetes i.p. nikotin (2mg/100g, 4x1/nap) kezelésben részesültek. Az izolált vérlemezkéket (108sejt/ml) fahéj vizes kivonatóval (25-300µg szárazanyag/ml) előinkubáltuk. In vitro eikozanoid szintézis vizsgálathoz jelölésként C14-arachidonsavat használtunk. Plazmamentes szövetkultúrában végzett inkubációt

követően, a keletkezett jelölt arachidonsav metabolitokat extraháltuk, túlnyomósos vékonyréteg kromatográfiával szétválasztottuk, majd mennyiségüket (dpm-ben) folyadék szcintillációs készülékkel határoztuk meg. A fahéj vizes kivonat dóziszfüggő módon (50, 100, 200, 300 µg/ml) csökkentette a krónikus nikotin kezelésben részesült patkány vérlemezkék ciklooxygenáz (7, 17, 28, 33%-kal), termékeinek össz mennyiségét. 300 µg/ml fahéj kivonat által előidézett tromboxán szintézis gátlás mértéke (nikotinos vérlemezkében 36%, kontrollban 38%) megegyezik a 10 µM ADP-vel indukált primer aggregáció gátlás mértékével (37%) kontroll vérlemezkék esetén. Eredményeink alapján a vízdoldékony fahéjkivonat - csökkentve a vérlemezkék aktivitását, eikozanoid szintézisét - csökkentheti a nikotín/dohányzás indukálta érlemezés kialakulását és progresszióját. Ez a kedvező hatás krónikus dohányosok esetén is érvényre juthat. **Támogatás:** ETT355-08/2009, TÁMOP4.2.2.-08/1-2008-0013; 4.2.1./B-09/KONYV-2010-005

II. A NEMKORMÁNYZATI SZERVEZETEK ÁLTAL KIEMELTEN AZ IDŐSEKNEK NYÚJTOTT SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK VIZSGÁLATA

SERVICIU SOCIO-MEDICALE OFERITE DE ORGANIZATIŢII NEGUVERNAMENTALE ÎN SPECIAL PENTRU VÂRSTNICI

A HIGHLY NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS BY SOCIAL SERVICES PROVIDED TO THE TERM STUDY

Szerzők: Mészáros Katinka (MOGYE, ÁOK, 6), Ágoston Dóra (MOGYE, ÁOK 6), Bodea Réka (MOGYE, ÁOK 6)
Témavezető: Prof. Dr. Ábrám Zoltán, egyetemi tanár, MOGYE, Közegészségtani Tanszék

Bevezetés: Romániában a szociális és egészségügyi szolgáltatásokra vonatkozó jellemzők alapos vizsgálata különös figyelmet érdemel. **Célkitűzés:** Dolgozatunk célja a magánintézményeket és -szolgáltatásokat leginkább működtető nemkormányzati szervezetek jelentőségének a hangsúlyozása, kiemelten az idősgondozás területén. **Anyag és módszer:** Szociális szolgáltatásokat nyújtó intézményeket vizsgáltunk Hargita, Kovászna és Maros megyékben, illetve egy véletlenszerű és rétegzett kérdőíves módszert alkalmaztunk 2010 tavaszán. **Eredmények:** A vizsgálatban szereplő magán- és állami intézmények tevékenységi körének elemzése során kiderül, hogy többségük szociális gondozással foglalkozik (38%), miközben 27%-ban egészségügyi intézmények. A szociális szolgáltatások legfőbb kedvezményezettjei az idősek (43%) és a fogyatékosok (32%). A közszférával ellentétben a civil szervezetek nagy számban foglalkoztatnak önkénteseket, és költségvetésük legnagyobb részét nem az állami támogatás, hanem az adományok és egyéb támogatások teszik ki. Egynegyedük nem csak helyi kisugárzású, hanem megyei, sőt akár országos érdekeltsgű. Az említett három megyében havonta közel húszezer idős személynek nyújtanak különböző szolgáltatásokat, melyek

közül leggyakoribbak: egészségügyi felügyelet, meleg étel, esetleg anyagi segítség nyújtása, otthongondozás, pszichológiai tanácsadás. A megkérdezettek 1%-a igényelt szociális szolgáltatást az elmúlt évben, leginkább házi beteggondozást. **Következtetések:** Az igény folyamatosan nő a szociális és egészségügyi szolgáltatások iránt, amelyek biztosításában jelentős szerepet játszanak a nemkormányzati szervezetek, amelyeknek a szerteágazó tevékenységi körében kiemelkedik az idősgondozás.

12. ADATOK ÉS VÉLEMÉNYEK AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSRÓL

DATE ŞI OPINII DESPRE MANAGEMENTUL SANITAR

DATA AND OPINIONS ON HEALTHCARE

Szerző: Papp Noémi (MOGYE, ÁOK 6)
Témavezető: Prof. Dr. Ábrám Zoltán, egyetemi tanár, Közegészségtani Tanszék, MOGYE

Bevezetés: Dolgozatunk célja az egészségügyi biztosítási rendszer működésének, a páciensek véleményeinek a vizsgálata. **Anyag és módszer:** Románia Észak-Nyugati régiójában kérdőíves felmérést végeztünk összesen 1114 román, magyar és roma lakos megkérdezésével. **Eredmények:** Acigánylakosságkörében jelentősnek találtuk azok számát, akik nem iratkoztak meg fel családorvoshoz, illetve nem rendelkeznek egészségügyi biztosítással. Körükben magasabb az egészségi állapotukat közepesnek vagy gyengének minősítők aránya. A családorvosi rendelésben való várakozás 43-68 perc között váltakozott, az értékelte komfort 7,1-8,2 pont közöttinek bizonyult. Magasabb pontszámot kapott az orvos magyarzatának, az orvos és az asszisztens viselkedésének az értékelése (8,2-9,3). A megkérdezettek több mint egyharmada fizetni szokott orvosának, és jelezte, hogy kórházban fekvő rokona érdekében közvetített. **Következtetés:** Elemzésünk rámutat az egészségügyi rendszerben tapasztalt hiányosságokra, és előtérbe helyezi a betegek véleményeit, amelyek kedvezőbbek a családorvosi ellátásról, mint a másodfokú ellátási formákról.

13. A CSÁNGÓ LAKOSSÁG SZOKÁSAINAK ÉS ÉLETKÖRÜLMÉNYEINEK KÖVETÉSE EVALUAREA OBICEIURILOR ŞI CONDIŢIILOR DE VIAŢĂ A POPULAŢIEI CEANGĂILOR THE EVALUATION OF HABITS AND LIFE CONDITIONS WITHIN „CSÁNGÓ” PEOPLE

Szerzők: Péter Ágnes-Eszter (MOGYE, ÁOK 5), Ötvös Gerda (MOGYE, ÁOK 5), Páduraru Izabella (MOGYE, ÁOK 5)
Témavezető: Prof. Dr. Ábrám Zoltán, egyetemi tanár, MOGYE, Közegészségtani Tanszék

Célkitűzés: Dolgozatunk célja a csángó lakosság szokásainak, életkörülményeinek megismerése, és ezáltal egészségügyi állapotuk felmérése. **Anyag és módszer:**